

Twój e-PIT: **WPISZ NASZ KRS 0000318482**

FUNDACJA A STOWARZYSZENIE
STAN PRAWNY NA DZIEŃ 1 MAJA 2025

	FUNDACJA	STOWARZYSZENIE
PODSTAWA PRAWNA	Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach ¹	Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach ²
DEFINICJA	Forma prawna organizacji pozarządowej, której istotnym substratem jest kapitał przeznaczony na określony cel oraz statut zawierający reguły dysponowania tym kapitałem.	Stowarzyszenie jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem o celach niezarobkowych.
ZAŁOŻYCIELE	Fundacje mogą ustanawiać osoby fizyczne niezależnie od ich obywatelstwa i miejsca zamieszkania bądź osoby prawne mające siedziby w Polsce lub za granicą. Założycielem fundacji może być jeden lub wielu fundatorów.	Minimum 7 założycieli. Zgodnie z art. 9 Ustawy Prawo o stowarzyszeniach osoby w liczbie co najmniej siedmiu, zamierzające założyć stowarzyszenie, uchwalają statut stowarzyszenia oraz wybierają komitet założycielski albo władze stowarzyszenia.

¹ Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 166).

² Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2261).

WŁADZE	1) zarząd, 2) fakultatywnie organ kontroli wewnętrznej (rada nadzorcza, rada fundacji, komisja rewizyjna).	1) walne zebranie członków, 2) komisja rewizyjna, 3) zarząd.
CECHY	— cel fundacji powinien być zgodny z prawem, społecznie lub gospodarczo użyteczny, — charakter niezarobkowy, — cel nie może polegać na wspieraniu założycieli, — możliwość prowadzenia odpłatnej i nieodpłatnej działalności pożytku publicznego, — brak członkostwa, — o powołaniu fundacji nie decydują członkowie założyciele, lecz fundator lub fundatorzy; to oni decydują jaki ważny społecznie cel chcą osiągnąć (np. obniżyć bezrobocie wśród młodych osób w województwie podlaskim) i na ten cel przekazują majątek. — możliwość prowadzenia działalności gospodarczej.	— dobrowolne, — samorządne, — trwałe zrzeszenie osób, — niezarobkowe, — możliwość prowadzenia odpłatnej i nieodpłatnej działalności pożytku publicznego, — cechą charakterystyczną stowarzyszenia jest istnienie członkostwa; członkowie stowarzyszenia określają sami swoje cele, programy działania, a także struktury organizacyjne, a swoją działalność opierają na pracy społecznej, do której mogą zatrudniać pracowników (w tym swoich członków), — działania stowarzyszenia nie muszą być społecznie użyteczne, mogą być natomiast ograniczone tylko do działań na rzecz swoich członków, — możliwość prowadzenia działalności gospodarczej.

ORGANIZACJA POŻYTKU PUBLICZNEGO	Fundacja jako organizacja pozarządowa może uzyskać status organizacji pożytku publicznego. Status OPP daje następujące przywileje: — możliwość otrzymywania 1, 5 % podatku dochodowego od osób fizycznych, które wybierają organizację, której chcą przekazać te środki za pomocą odpowiedniego wpisu w deklaracji PIT; — zwolnienie od podatków: dochodowego od osób prawnych, od nieruchomości, od czynności cywilnoprawnych; oraz zwolnienie od opłat skarbowych i sądowych — prawo do nieodpłatnego informowania o ich działalności przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji. Posiadanie przez fundację statusu organizacji pożytku publicznego nakłada na nią obowiązki sprawozdawczości, aby wszyscy zainteresowani mogli uzyskać informacje, na co wydane zostały pieniądze przekazywane przez darczyńców.	Stowarzyszenie jako organizacja pozarządowa może uzyskać status organizacji pożytku publicznego. Status OPP daje następujące przywileje: — możliwość otrzymywania 1, 5 % podatku dochodowego od osób fizycznych, które wybierają organizację, której chcą przekazać te środki za pomocą odpowiedniego wpisu w deklaracji PIT; — zwolnienie od podatków: dochodowego od osób prawnych, od nieruchomości, od czynności cywilnoprawnych; oraz zwolnienie od opłat skarbowych i sądowych — prawo do nieodpłatnego informowania o ich działalności przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji. Posiadanie przez stowarzyszenie statusu organizacji pożytku publicznego nakłada na nią obowiązki sprawozdawczości, aby wszyscy zainteresowani mogli uzyskać informacje, na co wydane zostały pieniądze przekazywane przez darczyńców.
--	---	---

PODSTAWA ZAŁOŻENIA	Oświadczenie woli o ustanowieniu fundacji powinno być złożone w formie aktu notarialnego. W oświadczeniu woli o ustanowieniu fundacji fundator powinien wskazać cel fundacji oraz składniki majątkowe przeznaczone na jego realizację. Podstawą założenia fundacji są więc określone składniki majątkowe. Mogą to być zarówno pieniądze, papiery wartościowe, ruchomości i nieruchomości. Nie może istnieć fundacja całkowicie pozbawiona majątku, nie ma jednak w żadnym akcie prawnym określenia minimalnej kwoty niezbędnej do założenia fundacji. Wyjątkiem są fundacje, chcące prowadzić działalność gospodarczą – w takim przypadku minimalna kwota do założenia fundacji wynosi 1 000 zł. Wyczerpanie się majątku przez fundację jest jedną z podstaw do jej likwidacji. Dodatkowo fundator ustala statut fundacji, określający jej nazwę, siedzibę i majątek, cele, zasady, formy i zakres działalności fundacji, skład i organizację zarządu, sposób powoływania oraz	Podstawą założenia stowarzyszenia jest statut sporządzony przez grupę 7 osób (członków, założycieli). Nie jest wymagane zachowanie żadnej szczególnej formy statutu stowarzyszenia. Statut stowarzyszenia określa w szczególności: — nazwę stowarzyszenia, odróżniającą je od innych stowarzyszeń, organizacji i instytucji; — teren działania i siedzibę stowarzyszenia; — cele i sposoby ich realizacji; — sposób nabywania i utraty członkostwa, przyczyny utraty członkostwa oraz prawa i obowiązki członków; — władze stowarzyszenia, tryb dokonywania ich wyboru, uzupełniania składu oraz ich kompetencje; — możliwość otrzymywania przez członków zarządu wynagrodzenia za czynności wykonywane w związku z pełnioną funkcją; — sposób reprezentowania stowarzyszenia, w szczególności sposób zaciągania zobowiązań majątkowych, a także warunki ważności uchwał władz stowarzyszenia;

	obowiązki i uprawnienia tego organu i jego członków. Statut może zawierać również inne postanowienia, w szczególności dotyczące prowadzenia przez fundację działalności gospodarczej, dopuszczalności i warunków jej połączenia z inną fundacją, zmiany celu lub statutu, a także przewidywać tworzenie obok zarządu innych organów fundacji.	— sposób uzyskiwania środków finansowych oraz ustanawiania składek członkowskich; — zasady dokonywania zmian statutu; — sposób rozwiązania się stowarzyszenia. Do założenia stowarzyszenia nie jest wymagany żaden majątek, to ludzie tworzą „kapitał” stowarzyszenia. Zgodnie z art. 31 Ustawy o stowarzyszeniach, jeśli liczba osób w stowarzyszeniu jest mniejsza niż 7 osób, jest to podstawa do likwidacji organizacji.
NADZÓR	Nadzór nad fundacjami sprawują ministrowie właściwi ze względu na prowadzoną przez organizację działalność oraz starostowie właściwi ze względu na siedzibę fundacji. Na fundacji ciąży obowiązek złożenia co roku sprawozdania z działalności do ministra, któremu podlega. Ponadto, jeżeli fundacja ma status Organizacji Pożytku Publicznego Komitet do spraw Pożytku Publicznego koordynuje i monitoruje współpracę organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa	Nadzór nad stowarzyszeniami sprawują starostowie lub prezydenci miast na prawach powiatu. Stowarzyszenia nie mają corocznych obowiązków sprawozdawczych wobec organu nadzoru. Ponadto, jeżeli stowarzyszenie ma status Organizacji Pożytku Publicznego Komitet do spraw Pożytku Publicznego koordynuje i monitoruje współpracę organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego. Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego jest organem właściwym w zakresie kontroli organizacji pożytku publicznego, które są prowadzone na podstawie okresowego

	obywatelskiego. Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego jest organem właściwym w zakresie kontroli organizacji pożytku publicznego, które są prowadzone na podstawie okresowego planu kontroli. Dyrektor Komitetu do spraw Pożytku Publicznego może zlecić czynności kontrolne Dyrektorowi Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.	planu kontroli. Dyrektor Komitetu do spraw Pożytku Publicznego może zlecić czynności kontrolne Dyrektorowi Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	— brak składek członkowskich, — dotacje, — darowizny, — zbiórki publiczne, — własna działalność gospodarcza, — odpłatna działalność pożytku publicznego.	— składki członkowskie, — dotacje, — darowizny, — zbiórki publiczne, — własna działalność gospodarcza, — odpłatna działalność pożytku publicznego.

Źródła:

- 1) Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 166).
- 2) Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2261).

WSZELKIE PRAWA ZASTRZEŻONE. ŻADEN FRAGMENT PUBLIKACJI NIE MOŻE BYĆ POWIELANY LUB ROZPOWSZECHNIANY W ŻADNEJ FORMIE I W ŻADEN SPOSÓB BEZ UPRZEDNIEGO ZEZWOLENIA. WSZELKIE ZNAKI TOWAROWE, ZNAKI

GRAFICZNE, NAZWY WŁASNE, LOGOTYPY I INNE DANE SĄ CHRONIONE PRAWEM AUTORSKIM I NALEŻĄ DO ICH WŁAŚCICIELI © AKADEMIA LIDERÓW INNOWACJI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI DR BOGUSŁAWA FEDERA.